

Factors association with research achievement of health personnel of the Office of Disease Prevention and Control 12, Songkhla

Patchima Buaiyom*

Jamjan Kimakhom*

*The Office of Disease Prevention and Control 12, Songkhla

Abstract

This study was aim to reveal factors that related to research achievement of health personnel of the Office of Disease Prevention and Control 12 (DPC-12), Songkhla. The study sample was 70 health officials whom at least had graduated bachelor degree. The questionnaire constructed and used for gathering general information related to characteristics, attitude and incentives, preparing and supporting from DPC-12, research skills and knowledge, and hinders allied research. The data was analyzed by using percentage, mean, standard deviation, correlation coefficient and multiple regression analysis.

The study revealed that research experience of health personnel was low (average score 8.31 of 26, SD=4.7). A regression analysis indicated that knowledge and skill, educated level, and constraints and hinders were influenced on achievement on conducting research ($r = 0.523, 0.382$), and -0.321 consequently). Educational background and the skills and knowledge on research were significant factors ($p < 0.05$) that can be used for research achievement on conducting research of which the overall score was 32.9.

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ด้านการวิจัยของบุคลากรสาธารณสุข ในสังกัดสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา

ปิยจิมา บัวยอม* แจ่มจันทร์ กิมาคม**

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสบการณ์ด้านการวิจัย และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ด้านการวิจัยของบุคลากรสาธารณสุข สังกัดสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา ประชากรที่ศึกษาเป็นบุคลากรที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 70 คน โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามประกอบด้วย ข้อมูลลักษณะประชากร ทักษะและแรงจูงใจ ความพร้อมและการสนับสนุน ความรู้และทักษะ ปัญหาอุปสรรค และประสบการณ์ในการวิจัย โดยการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค เท่ากับ 0.93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้ คะแนนประสบการณ์ด้านการวิจัยอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ($\mu = 8.31$, $SD=4.7$) จากคะแนนเต็ม 26 คะแนน ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ด้านการวิจัย ได้แก่ ความรู้และทักษะด้านการวิจัย ($r = .523$) ระดับการศึกษา ($r = .382$) และปัญหาอุปสรรคในการทำวิจัย ($r = -.321$) ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ประสบการณ์ด้านการวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ความรู้และทักษะด้านการวิจัย และระดับการศึกษา โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสบการณ์ด้านการวิจัยได้ ร้อยละ 32.9

บทนำ

กระทรวงสาธารณสุขซึ่งภายหลังการปฏิรูประบบราชการได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการดำเนินงาน โดยมอบให้กรมควบคุมโรคดำเนินงานด้านวิชาการ พัฒนางองค์ความรู้และเทคโนโลยีการป้องกันควบคุมโรคที่ได้มาตรฐาน ให้สามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเผยแพร่ความรู้และเทคโนโลยีต่าง ๆ แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชน ด้วยเหตุผลดังกล่าวกรมควบคุมโรคจึงต้องปรับตัวจากเดิมที่รับผิดชอบงานควบคุมป้องกันโรคโดยตรงในลักษณะของโครงการจากส่วนกลาง (Vertical program) มาเป็นหน่วยงานซึ่งทำหน้าที่ให้การสนับสนุนด้านวิชาการป้องกันและควบคุมปัญหาสุขภาพ โดยได้จัดให้มีการทบทวนวิสัยทัศน์ ภารกิจ และทิศทางการดำเนินของกรมฯ ในฐานะกรมวิชาการ ตลอดจนการรับฟังข้อคิดเห็นถึงปัญหาอุปสรรค ข้อได้เปรียบ โอกาสในการพัฒนา และภาวะคุกคามในการทำงานวิจัย เพื่อกำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนางานวิจัยของกรมควบคุมโรคให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับกระทรวงและระดับชาติ โดยการกำหนดทิศทาง ขอบเขต เนื้อหาและปัญหา บรรลุไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาวิจัย เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการสร้างสมรรถนะบุคลากร สร้างพันธมิตร สร้างเครือข่าย และสร้างองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

สำนักงานป้องกันควบคุมโรค เป็นหน่วยงานของกรมควบคุมโรคที่อยู่ระดับภูมิภาค ซึ่งมีบทบาทภารกิจที่สำคัญด้านการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนางองค์ความรู้ด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และการควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพ รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนามาตรฐานเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และรูปแบบการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพ รวมทั้งด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีให้แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในเขตพื้นที่ จึงนับได้ว่าภารกิจด้านการวิจัยจึงเป็นบทบาทที่สำคัญยิ่งของกรมควบคุมโรค ดังที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการเป็นผู้นำวิชาการและเทคโนโลยีการป้องกันและควบคุมโรค

การบรรลุวิสัยทัศน์ด้านการเป็นผู้นำวิชาการ จำเป็นต้องใช้กระบวนการศึกษา ค้นคว้า และพัฒนาเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถก้าวทันต่อโลกาภิวัตน์ และต่อเชื้อโรคต่าง ๆ ที่กำลังพัฒนาปรับตัวเองให้สามารถคงอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังจะเห็นได้จากการเกิดโรคอุบัติใหม่ อุตริศา โรคไข้หวัดใหญ่ 2009 ที่ปัจจุบันกำลังระบาดและแพร่กระจายอย่างรวดเร็วจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศ จากทวีปหนึ่งไปยังอีกทวีปหนึ่ง และแพร่ระบาดไปทั่วโลกโดยใช้ระยะเวลาสั้น อันเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางด้านสื่อสารสาธารณะ ดังนั้นบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขจึงต้องพัฒนาศักยภาพในการศึกษาค้นคว้าเพื่อหาแนวทางการรักษา การป้องกันและควบคุมโรคเพื่อหยุดยั้งด้านการระบาด ลดอัตราป่วยและอัตราตายเพื่อมิเกิดความสูญเสียทั้งคุณภาพชีวิตและด้านเศรษฐกิจของประชากร

ภารกิจด้านการวิจัยจึงเป็นหนึ่งในสมรรถนะหลักของบุคลากรกรมควบคุมโรค ซึ่งบุคลากรจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพด้านความรู้และทักษะเพื่อให้มีความสามารถด้านการวิจัยเพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา กำหนดนโยบาย และพัฒนาเทคโนโลยีด้านการป้องกันควบคุมโรคใหม่ ๆ เพื่อสนับสนุน

การดำเนินงานของเครือข่ายซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาวะสุขภาพของประชาชน แต่เนื่องจากการปรับเปลี่ยนโครงสร้างและภารกิจของกรมควบคุมโรค จากบทบาทภารกิจเดิมที่รับผิดชอบงานควบคุมป้องกันโรคโดยตรงมาเป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านวิชาการ⁽¹⁾ ทำให้บุคลากรต้องมีการปรับตัวกับบทบาทใหม่ ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้และพัฒนา ด้วยความสำคัญและตระหนักถึงบทบาทภารกิจดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงศักยภาพของบุคลากรสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 สงขลา และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพด้านการวิจัย เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์เสนอผู้บริหารใช้ประกอบการพิจารณาใช้กระบวนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และบทบาทภารกิจต่อไป

วัสดุและวิธีการ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจแบบตัดขวาง ประชากรกรที่ศึกษา คือ บุคลากรสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา ที่จบการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปจำนวน 70 คน เก็บข้อมูลระหว่างเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม 2551 โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย

1. ข้อมูลลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรที่เคยมักศึกษา

2. ปัจจัยด้านจิตวิทยาสังคม ได้แก่ ทศนคติ แรงจูงใจ ความพร้อมและการสนับสนุนของหน่วยงาน ปัจจัยด้านความรู้และทักษะในการวิจัย และปัจจัยด้านปัญหาอุปสรรคในการทำวิจัย จำนวน 67 ข้อ วัดระดับความรู้สึกโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยเมื่อเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้ มากที่สุด (4.51 – 5.00 คะแนน) มาก (3.51 – 4.50 คะแนน) ปานกลาง (2.51 – 3.50 คะแนน) น้อย (1.51 – 2.50 คะแนน) และน้อยที่สุด (1.00 – 1.50 คะแนน)

3. ประสบการณ์ด้านการวิจัย จำนวน 13 ข้อ วัดประสบการณ์ด้านการวิจัยโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ แปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยเมื่อเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้ มาก (1.34 – 2 คะแนน) ปานกลาง (.67 – 1.33 คะแนน) และต่ำ (0 - .66 คะแนน)

ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .93

วิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยนำตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์ในระดับต่ำ หรือไม่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณออกจากการวิเคราะห์ถดถอย เพื่อลดความผิดพลาดที่อาจเกิดจากความคลาดเคลื่อนในการตัดสินใจ ประเภทที่ 1 (type 1 error)

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ลักษณะของประชากร เป็นบุคลากรสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 สงขลา ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 70 คน พบว่า อายุเฉลี่ย 41.26 ปี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 65.7 มีสถานภาพสมรสคู่ร้อยละ 67.1 และระดับการศึกษาปริญญาตรีร้อยละ 75.7 ระยะเวลาในการทำงานมากกว่า 15 ปี ร้อยละ 62.9 และวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรที่เคศศึกษาร้อยละ 82.9

ส่วนที่ 2 ประสพการณ์ด้านการวิจัย พบว่า ด้านที่บุคลากรมีประสพการณ์มากที่สุด คือ การอ่านงานวิจัยค่าเฉลี่ย 1.20 รองลงมาช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย และการอ่านวารสารค่าเฉลี่ย 1.14 และ 1.13 ตามลำดับ โดยรวมประสพการณ์ด้านการวิจัยของบุคลากรมีคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำเท่ากับ 8.31 คะแนน จากคะแนนเต็ม 26 คะแนน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.7 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ยประสพการณ์ด้านการวิจัย

ประสพการณ์ด้านการวิจัย		μ	S.D.	แปลผล
1	ทำวิจัยเดี่ยว	.57	.63	ต่ำ
2	ทำวิจัยในฐานะหัวหน้าโครงการวิจัย	.49	.58	ต่ำ
3	เป็นผู้ร่วมวิจัย	.93	.67	ปานกลาง
4	ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย	1.14	.67	ปานกลาง
5	เป็นที่ปรึกษาในงานวิจัย	.37	.62	ต่ำ
6	เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในงานวิจัย	.11	.36	ต่ำ
7	เป็นคณะกรรมการพิจารณาผลงานวิจัย	.07	.31	ต่ำ
8	เป็นวิทยากรสอนระเบียบวิธีวิจัย	.04	.20	ต่ำ
9	เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัย	.77	.57	ปานกลาง
10	เข้าร่วมประชุม/สัมมนา/นำเสนอผลงานวิจัย	.83	.56	ปานกลาง
11	นำผลงานวิจัยของตนเองไปใช้ในการปฏิบัติงาน	.66	.70	ต่ำ
12	การอ่านงานวิจัย	1.20	.63	ปานกลาง
13	การอ่านวารสารวิชาการ	1.13	.70	ปานกลาง
เฉลี่ย		.64	.55	ต่ำ
$\Sigma \mu = 8.31$ S.D. = 4.7				

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ พบว่า อายุ เพศ สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการทำงาน ทักษะคิดต่อการวิจัย แรงจูงใจในการทำวิจัย ความพร้อมและการสนับสนุนของหน่วยงาน มีความสัมพันธ์กับประสพการณ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ปัจจัยที่ความสัมพันธ์กับประสพการณ์ด้านการวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ความรู้และทักษะในการทำวิจัย

($r=.523$) วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร ($r=.452$) ระดับการศึกษา ($r=.382$) และปัญหาอุปสรรคในการทำวิจัย($r=-.321$) ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับประสบการณ์ด้านการวิจัย

	ตัวแปรอิสระ	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	(p-value)
1	อายุ	.046	.707
2	เพศ	.112	.354
3	สถานภาพสมรส	.044	.717
4	ตำแหน่ง	.395**	.001
5	ระยะเวลาในการทำงาน	.096	.429
6	วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร	.452**	.000
7	ระดับการศึกษา	.382**	.001
8	ทัศนคติต่อการวิจัย	.186	.123
9	แรงจูงใจในการทำวิจัย	.145	.232
10	ความพร้อมและการสนับสนุนของหน่วยงาน	.131	.279
11	ปัญหาและอุปสรรค	-.321**	.007
12	ความรู้และทักษะ	.523**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนที่ 4 การศึกษาอิทธิพลร่วมของตัวแปรพยากรณ์ในการทำนายตัวแปรเกณฑ์ วิเคราะห์โดยการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อคัดเลือกตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถร่วมกันทำนายประสบการณ์ด้านการวิจัยของบุคลากรได้ดีที่สุด พบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ด้านการวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 2 ตัวแปร คือ วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรที่เคยศึกษา และตำแหน่ง มีลักษณะข้อมูลเบ้ โดยข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติถดถอยพหุคูณหากข้อมูลมีลักษณะเบ้ ซึ่งอาจต้องใช้จำนวนตัวอย่างขนาดใหญ่⁽²⁾ เนื่องจากผู้วิจัยได้ใช้ประชากรในการศึกษาครั้งนี้แล้ว จึงตัดตัวแปรดังกล่าวออกจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ รวมทั้งตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ในการวิจัยระดับต่ำมาก คือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส และระยะเวลาในการทำงาน เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงของการกำหนดขนาดตัวอย่าง ตัวแปรพยากรณ์ที่เหลือเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยมีการกระจายเป็นโค้งปกติ ค่าความคลาดเคลื่อนไม่มีความสัมพันธ์กัน ความสัมพันธ์พหุคูณเชิงเส้นของตัวแปรพยากรณ์มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไม่เกิน .65 และค่า Tolerance ไม่เข้าใกล้ 0 และค่า VIF มีค่าไม่เกิน 10

นำตัวแปรพยากรณ์จำนวน 6 ตัว คือ ระดับการศึกษา ทัศนคติต่อการวิจัย แรงจูงใจในการทำวิจัย ความพร้อมและการสนับสนุนของหน่วยงาน ปัญหาอุปสรรค ความรู้และทักษะการวิจัย มาวิเคราะห์ถดถอย

พหุคูณแบบขั้นตอน เพื่อศึกษาปัจจัยแต่ละตัวที่มีผลต่อประสบการณ์ด้านการวิจัย พบว่า ตัวแปรมีนัยสำคัญทางสถิติที่ได้รับเลือกเข้าในสมการทำนาย คือ ความรู้และทักษะในการวิจัย และระดับการศึกษา โดยมีความสัมพันธ์แบบพหุคูณกับประสบการณ์ด้านการวิจัยของบุคลากรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $<.05$ และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น $.573$ สามารถพยากรณ์ประสบการณ์ด้านการวิจัย ได้ร้อยละ 32.9 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ $\pm .30$

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่าความรู้และทักษะในการทำวิจัย สามารถพยากรณ์ประสบการณ์ด้านการวิจัยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $.001$ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบเป็น $.012$ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน เป็น $.448$ และระดับการศึกษาสามารถพยากรณ์ประสบการณ์ด้านการวิจัยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $.05$ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบเป็น $.207$ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน เป็น $.247$

สมการพยากรณ์ประสบการณ์ด้านการวิจัย สามารถแสดงในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$\text{ประสบการณ์ด้านการวิจัย} = .574 + .012 \text{ ความรู้และทักษะในการทำวิจัย} + .207 \text{ ระดับการศึกษา}$$

$$\text{ประสบการณ์ด้านการวิจัยของบุคลากรที่จบปริญญาโท} = .574 + .012 \text{ ความรู้และทักษะในการทำวิจัย} + .207 (1)$$

$$\text{ประสบการณ์ด้านการวิจัยของบุคลากรที่จบปริญญาตรี} = .574 + .012 \text{ ความรู้และทักษะในการทำวิจัย} + .207 (0)$$

สมการพยากรณ์ประสบการณ์ด้านการวิจัย สามารถแสดงในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$\text{ประสบการณ์ด้านการวิจัย} = .448 \text{ ความรู้และทักษะในการทำวิจัย} + .247 \text{ ระดับการศึกษา}$$

$$\text{ประสบการณ์ด้านการวิจัยของบุคลากรที่จบปริญญาโท} = .448 \text{ ความรู้และทักษะในการทำวิจัย} + .247 (1)$$

$$\text{ประสบการณ์ด้านการวิจัยของบุคลากรที่จบปริญญาตรี} = .448 \text{ ความรู้และทักษะในการทำวิจัย} + .247 (0) \text{ (ตารางที่ 3)}$$

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ถดถอยเพื่อพยากรณ์ประสบการณ์ด้านการวิจัยโดยนำปัจจัยเข้าแบบขั้นตอน

ตัวแปร	b	SE _b	β	t	p-value
ระดับการศึกษา	.207	.088	.247	2.349	.022
ความรู้และทักษะในการทำวิจัย	.012	.003	.448	4.268	.000
Constant	.574	.208		2.756	.008

$$SE_{est} = \pm .30$$

$$R = .573 \quad R^2 = .329 \quad \text{Adjust } R^2 = .309$$

วิจารณ์

บุคลากรของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 สงขลา ที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี นับได้ว่าเป็นบุคลากรที่มีประสบการณ์ด้านการควบคุมป้องกันโรคซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ก่อนการปฏิรูประบบราชการและปรับ

โครงสร้างใหม่ และภายหลังปฏิรูปได้กำหนดบทบาทให้หน่วยงานมีหน้าที่สนับสนุนด้านวิชาการ ดำเนินการศึกษาวิจัย พัฒนาเทคโนโลยีด้านการป้องกันควบคุมโรคและเผยแพร่ให้แก่เครือข่ายนั้น ซึ่งช่วงระยะเวลาดังกล่าวบุคลากรจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพกับบทบาทภารกิจใหม่ และควรได้รับการบริหารจัดการด้านเวลาเพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจด้านงานวิจัยและการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการป้องกันควบคุมโรคได้ ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าบุคลากรมีประสบการณ์ด้านการวิจัยค่อนข้างต่ำ โดยยังขาดความรู้และทักษะในการทำวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ด้านการออกแบบและระเบียบวิธีวิจัย การเลือกใช้สถิติ การวิเคราะห์ข้อมูล การทบทวนวรรณกรรม และการเขียนรายงานการวิจัย ซึ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญของการทำวิจัยทั้งสิ้น สอดคล้องกับสุภางค์ จันทวานิช (2535)⁽³⁾ กล่าวว่าผู้วิจัยควรจะต้องรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยเพื่อช่วยควบคุมกระบวนการแสวงหาความรู้อย่างเป็นระบบและขั้นตอน มีความรู้เชิงทฤษฎีเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย และต้องมีความสามารถเชิงวิเคราะห์วิจารณ์เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูล ตีความหมาย และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ได้

ผลการศึกษาด้านปัญหาอุปสรรคและการสนับสนุนของหน่วยงานพบว่า ยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการวิจัยเท่าที่ควร และถือว่างานวิจัยไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของงานที่ทำ อาจเนื่องจากภาระงานเดิมยังคงอยู่หรือความเคยชินกับการปฏิบัติงานเดิมก่อนปรับเปลี่ยนโครงสร้าง ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายบทบาทของหน่วยงาน ควรสนับสนุนปัจจัยป้อนหลาย ๆ ด้าน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการทำวิจัย⁽³⁾

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษาพบว่า บุคลากรมีประสบการณ์ด้านการวิจัยค่อนข้างต่ำ ดังนั้นหน่วยงานควรให้ความสำคัญโดยควรกำหนดให้เป็นภาระของงาน พร้อมกำหนดนโยบายในการจัดสรรเวลาสำหรับการทำวิจัยอย่างชัดเจน
2. ปัจจัยด้านความรู้และทักษะในการวิจัย เป็นตัวทำนายที่มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ด้านการวิจัยมากที่สุด ดังนั้นหน่วยงานจึงควรจัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้ หรือสนับสนุนการให้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ
3. พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยหน่วยงานจึงควรให้การส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการศึกษต่อในระดับที่สูงขึ้น
4. การวิจัยครั้งต่อไป เห็นควรนำภาระงานมาศึกษาเพื่อดูขนาดของปัญหาและความสัมพันธ์กับประสบการณ์การวิจัย

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จากความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ นายแพทย์บุญชัย ภูมิบ่อพลับ นายแพทย์เชียวชาญ กรมควบคุมโรค นายแพทย์สุวิษ ธรรมปาโล ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา ที่ช่วยในการสนับสนุนทุกขั้นตอนการวิจัย รวมทั้งนางธนัญญา คิษฐ์สุวรรณ

เอกสารอ้างอิง

1. แผนยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และภารกิจของกรมควบคุมโรค. [สืบค้นวันที่ 5 มิถุนายน 2551]. เข้าถึงได้จาก: URL: <http://203.153.164.207/km/>
2. เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย. หลักการและการใช้สถิติการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวแปรสำหรับการวิจัยทางการพยาบาล. 2548
3. สุภาวงศ์ จันทวานิช. บรรยายาศที่เกื้อกูลต่อการวิจัยทางการศึกษา รวบรวมความที่เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา. วารสารวิจัยทางการศึกษา กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535.